Normbedragen geautomatiseerde kwijtscheldingstoets 3.0 maart 2026 tot en met augustus 2026

Om vast te stellen of iemand recht heeft op kwijtschelding, moeten gemeenten en waterschappen gegevens controleren over inkomen, vermogen en voertuigbezit van een belastingschuldige. Bureau InformatieDiensten Nederland (BIDN) helpt hierbij door deze gegevens automatisch op te vragen en te vergelijken.

Aan de hand van vooraf vastgestelde normen toetst BIDN geautomatiseerd of er iets is dat aan het verlenen van kwijtschelding in de weg kan staan (een zogenoemde bevinding) en verwerkt dit in een adviserende rapportage. Een belastingschuldige kan geen rechten ontlenen aan de toetsing door BIDN. Gemeenten en waterschappen beoordelen het advies en nemen het besluit om wel of geen kwijtschelding te verlenen. Meer informatie over de geautomatiseerde kwijtscheldingstoets door BIDN en het inrichten van de administraties bij BIDN vindt u in de Handleiding Kwijtschelding 3.0.
De normen die BIDN hanteert, zijn opgesteld door de Werkgroep kwijtschelding van de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen (bestaande uit gemeenten en waterschappen) en gevalideerd door de VNG en de Unie van Waterschappen. De inkomensnormen en de vermogensnormen zijn gebaseerd op de normen van de Participatiewet (leefvorm), overeenkomstig de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Deze normen zijn gelijk aan de reguliere kwijtscheldingsnormen. De normen en de uitleg over de berekening van de normen vindt u hieronder.

Beleidsvrijheden (administratie(s)) inrichten bij BIDN
Bij het verlenen van kwijtschelding hebben gemeenten en waterschappen een aantal beleidsvrijheden (administraties). De organisatie richt zelf de administraties in bij BIDN. Het betreft het toetsnormpercentage (90, 95 of 100%), de inkomensnorm voor AOW-gerechtigden (PW-norm of AOW-norm) en de ophoging van de vermogensnorm (bedrag tot max € 2.000). Zie de Handleiding Kwijtschelding 3.0 voor uitleg over de inrichting van de administratie(s).

Deelproduct 1: woon- en leefsituatie aanvrager

Jongeren vanaf 16 jaar in toets
Aanvragers jonger dan 16 jaar gaan niet mee in de toets (bevinding huishouden).

Geen leefvorm vastgesteld
In Kwijtschelding 3.0 gaan dossiers waarvoor de leefvorm niet of niet met zekerheid kan worden vastgesteld op grond van BRP-gegevens niet mee in de toets. Deze worden kort na aanlevering terug geleverd via een uitvallijst. Organisaties kunnen de leefvorm en gegevens over het gezin alsnog zelf verrijken. De verrijkte gegevens kunnen in het eerstvolgende bestand worden toegevoegd en aangeleverd bij het BIDN. Bij het hierop volgende retourbestand ontvangt u alle detailgegevens van de aanvrager en eventuele partner. De verantwoordelijkheid voor de juistheid van de leefvorm ligt bij de organisatie zelf.

Kostendeler
De kostendeler wordt indien mogelijk meegenomen in de berekening van de inkomenstoetsnorm. Medebewoners tot 27 jaar vallen hier niet onder. Vanaf 27 jaar tot 40 jaar kan er sprake zijn van een mogelijke kostendeler. Vanaf 40 jaar en eerste of tweede graad bloedverwantschap wordt aangenomen dat er sprake is van een kostendeler. Als bekend is dat er sprake is van kostendelers kan dit direct bij de aanlevering of verrijking aan het BIDN worden aangevuld door de organisatie. Wanneer is aangegeven dat er sprake is van kostendelers wordt hier direct bij de toetsing op inkomen rekening mee gehouden.

Deelproduct 2: inkomen

De normen waaraan getoetst wordt zijn terug te vinden in tabel 1 tot en met 2A.

Meetmoment
De inkomensgegevens uit de polis administratie van het UWV hebben betrekking op de situatie van twee maanden voorafgaand aan het moment dat het BIDN (BIDN) de rapportage verstrekt, aangevuld met loonaangiftes twee maanden voor het meetmoment, indien deze aanwezig zijn. Bijvoorbeeld: bij aanlevering in juni wordt gekeken naar de loonaangiftes van april, maart en februari.

Normen exclusief vakantietoeslag (VT)
Omdat het BIDN ter bepaling van het inkomen gegevens verkrijgt van het UWV over het ontvangen inkomen van een huishouden in een bepaalde maand, en er in die maand geen vakantiegeld is uitgekeerd, zijn de normen voor het inkomen exclusief vakantietoeslag.
Omdat de uitkering wordt vastgesteld inclusief vakantiegeld, wordt in de rekensom eerst 5% afgetrokken van de bijstandsnorm. Dat is dan de netto bijstandsnorm, oftewel de kwijtscheldingsnorm exclusief vakantiegeld.

Binnen Kwijtschelding 3.0 wordt het inkomen berekend op grond van een nauwkeurige netto berekening over regulier tijdvakloon. Bijzonderheden hierbij zijn:

- Bijzondere beloningen (zoals vakantiegeld en/of eindejaarsuitkering) blijven buiten de berekening.
- De loonaangiftes van december worden niet meegenomen in de berekening.
- Er wordt gerekend met gemiddeld maandloon, 4-wekelijks loon wordt daarom omgerekend naar een kalendermaand.
- Voor pensioenen wordt gekeken naar gemiddeld bedrag over 3 maanden.
- Inkomen wordt vergeleken met de inkomenstoetsnorm. Dit is de inkomensnorm voor de leefvorm, rekening houdend met de ingestelde beleidsvrijheden van de organisatie.
- Geen of laag inkomen leidt tot een bevinding.
- De inkomensnorm wordt gecorrigeerd indien sprake is van medebewoners die zeker kostendeler zijn (1e of 2e graad bloedverwanten van 40 jaar of ouder).

Wajong-uitkering
Blijkt tijdens de toetsing dat de aanvrager een volledige Wajonguitkering van het UWV ontvangt, dan wordt het inkomen automatisch verlaagd met de Jonggehandicaptenkorting (belastingdienst.nl) (2026: € 76,92). Personen die een Wajonguitkering ontvangen, krijgen namelijk dit bedrag als extra inkomsten, vanwege een jonggehandicaptenkorting. Bij de berekening van het recht op kwijtschelding moet dit daarom buiten beschouwing worden gelaten.

Laag inkomen leidt tot negatief advies
Indien er sprake is van inkomsten onder bijstandsniveau vormt dit een reden voor uitval op inkomsten. Hiervoor worden per leefvorm de normen aangehouden van 70% van de bedragen uit de Participatiewet. Bij de pensioengerechtigde leeftijd wordt deze opgehoogd met de extra kosten zorgpremie AOW. Er wordt dan een bedrag getoond en er een melding “let op: Laag inkomen”. Reden voor deze melding is dat extra onderzoek gewenst is. Immers, van een dermate laag inkomen kan een huishouden niet rondkomen. Dit zou kunnen betekenen dat er andere inkomsten zijn die niet in beeld zijn gekomen via de toets van het BIDN.

Toets op onderneming
Indien op grond van de informatie van de Belastingdienst wordt geconstateerd dat de aanvrager dan wel de partner een onderneming heeft of had dan leidt dit tot een bevinding omdat verder onderzoek nodig is. Indien men nog geen aangifte inkomstenbelasting heeft gedaan, wordt getoetst of aanvrager/partner aangifteplichtig is voor het betreffende fiscaal jaar i.v.m. eerdere aanwezigheid van een onderneming.

Toets op partneralimentatie
Indien op grond van de informatie van de Belastingdienst wordt geconstateerd dat de aanvrager dan wel de partner alimentatie ontvangt of ontving dan leidt dit tot een bevinding omdat verder onderzoek nodig is. Indien men nog geen aangifte inkomstenbelasting heeft gedaan, wordt getoetst of aanvrager dan wel de partner aangifteplichtig is voor het betreffende fiscaal jaar i.v.m. eerdere aanwezigheid van alimentatie.
NB. Kinderalimentatie valt hier **niet** onder.

Inkomen uit Participatiewet
Als er sprake is van een (aanvullende) uitkering op grond van de Participatiewet is er geen bevinding op inkomen. Er kan wel een bevinding zijn vanwege te hoog vermogen, voertuigbezit of hypotheek.

Deelproduct 3: Vermogen
De normen waaraan getoetst wordt zijn terug te vinden in tabel 3 tot en met 5.

Meetmoment
De gegevens van de Belastingdienst over saldi en ontvangen rente op bankrekeningen hebben betrekking op de situatie op 1 januari van het voorgaande belastingjaar. De gegevens over de hypotheekschuld komen uit de aangifte of aangifteplicht Inkomstenbelasting bij de Belastingdienst.

De gegevens over voertuigbezit van de RDW zijn actueel. Dit is de situatie op moment van bevraging bij RDW door het BIDN.

Banksaldi (Belastingdienst)
De berekening van het maximale vrijgestelde vermogen op de bankrekening bij geautomatiseerde toetsing is een optelsom van inkomen plus de rekenhuur min de normhuur plus de bestuursrechtelijke premie zorgverzekering min de zorgnorm plus het kindgebonden budget bij alleenstaande ouders.
In de administratie kan de extra verhoging van de vermogensvrijstelling worden opgenomen. Bij de toetsing wordt direct rekening gehouden met de verhoogde bedragen.
Wanneer de aanvrager en/of eventuele partner geboren is voor 1 januari 1935 is de extra vermogensvrijstelling meegenomen in het vrijgestelde bedrag aan vermogen.

NB.
- Inkomen = norm kosten van bestaan uit Participatiewet of Algemene Ouderdomswet van de geldende leefvorm
- Rekenhuur = maximale subsidiabele huur (2026: € 932,93)

Rentepercentage
De toetsing op ontvangen rente is geen bevinding meer.

Hypotheekschuld
Indien op grond van informatie van de Belastingdienst wordt geconstateerd dat de aanvrager dan wel de partner hypotheekschuld heeft of had dan leidt dit tot een bevinding omdat verder onderzoek nodig is. Indien men nog geen aangifte inkomstenbelasting heeft gedaan, wordt getoetst of aanvrager dan wel de partner aangifteplichtig is voor het betreffende fiscaal jaar i.v.m. eerdere aanwezigheid van een hypotheekschuld voor de eigen woning.

Voertuigbezit (RDW)
Bij aanwezigheid van één voertuig in het huishouden wordt op basis van Autotelex een actuele handelswaarde van een voertuig opgevraagd. Indien deze dagwaarde de vermogensgrens van € 3.350 overschrijdt, wordt dit getoond als een bevinding voor nader onderzoek. Indien er geen voertuigwaarde bekend is bij Autotelex, wordt alsnog getoetst tegen de leeftijd (< 10 jaar) van het voertuig op grond van het bouwjaar van het voertuig.
Indien er sprake is van meer dan één voertuig wordt geen waarde bepaald van de voertuigen maar een bevinding op het aantal voertuigen gegeven.
Voertuigbezit is een deeltoets geworden op vermogen. Een bevinding op voertuigbezit is daarom ook een bevinding op het vermogen.

Tabel 1 – Toetsnormen inkomen (Normen Participatiewet)

Gezinssituatie	Maximaal inkomen	Minimaal inkomen
1A (samenwonend/gehuwd)	€ 1.903	€ 1.332
1B (samenwonend/gehuwd **AOW**)	€ 2.067	€ 1.456
2A (alleenstaande ouder met kind jonger dan 18)	€ 1.332	€ 933
2B (alleenstaande ouder **AOW** met kind jonger dan 18)	€ 1.502	€ 1.056
3A (alleenstaande)	€ 1.332	€ 933
3B (alleenstaande **AOW**)	€ 1.502	€ 1.056

Tabel 1A - Berekening toetsnormen inkomen (Normen Participatiewet)

Gezinssamenstelling	Norm 100% PW	Norm exclusief 5% VT	Extra kosten zorgpremie AOW	Norm afgerond
1A (samenwonend/gehuwd)	€ 2.002,13	€ 1.902,02		€ 1.903
1B (samenwonend/gehuwd **AOW**)	€ 2.144,16	€ 2.036,95	€ 30	€ 2.067
2A (alleenstaande ouder met kind jonger dan 18)	€ 1.401,50	€ 1.331,43		€ 1.332
2B (alleenstaande ouder **AOW** met kind jonger dan 18)	€ 1.564,69	€ 1.486,46	€ 15	€ 1.502
3A (alleenstaande)	€ 1.401,50	€ 1.331,43		€ 1.332
3B (alleenstaande **AOW**)	€ 1.564,69	€ 1.486,46	€ 15	€ 1.502

Tabel 2 – Toetsnormen inkomen (Normen Algemene Ouderdomswet)

Gezinssituatie	Maximaal inkomen	Minimaal inkomen
1A (samenwonend/gehuwd)	€ 1.903	€ 1.332
1B (samenwonend/gehuwd **AOW**)	€ 2.166	€ 1.525
2A (alleenstaande ouder met kind jonger dan 18)	€ 1.332	€ 933
2B (alleenstaande ouder **AOW** met kind jonger dan 18)	€ 1.574	€ 1.106
3A (alleenstaande)	€ 1.332	€ 933
3B (alleenstaande **AOW**)	€ 1.574	€ 1.106

NB. tot AOW is de norm vanuit de Participatiewet. Het minimale inkomen is berekend op bedragen Participatiewet.

Tabel 2A - Berekening toetsnormen inkomen (Normen Algemene Ouderdomswet)

Gezinssamenstelling	Norm 100% AOW	Norm exclusief 5% VT	Extra kosten zorgpremie AOW	Norm afgerond
1A (samenwonend/gehuwd)	€ 2.002,13	€ 1.902,02		€ 1.903
1B (samenwonend/gehuwd **AOW**)	€ 2.280,22	€ 2.135,40	€ 30	€ 2.166
2A (alleenstaande ouder met kind jonger dan 18)	€ 1.401,50	€ 1.331,43		€ 1.332
2B (alleenstaande ouder **AOW** met kind jonger dan 18)	€ 1.659,53	€ 1.558,15	€ 15	€ 1.574
3A (Alleenstaande)	€ 1.401,50	€ 1.331,43		€ 1.332
3B (alleenstaande **AOW**)	€ 1.659,53	€ 1.558,15	€ 15	€ 1.574

Tabel 3- Banksaldi (Belastingdienst) Toetsnorm (Participatiewet)

Gezinssamenstelling	Aanvrager geboren vóór 01-01-1935	Partner geboren vóór 01-01-1935	Kwijtschelding indien:	Maximale verhoging
Echtpaar beide AOW	Ja	Ja	< € 9.767	< € 11.767
		Nee	< € 6.417	< € 8.417
Echtpaar beide AOW	Nee	Ja	< € 6.417	< € 8.417
		Nee	< € 3.067	< € 5.067
Echtpaar één AOW	Ja	Nee	< € 6.417	< € 8.417
	Nee	Ja	< € 6.417	< € 8.417
	Nee	Nee	< € 3.067	< € 5.067
Echtpaar	Nee	Nee	< € 2.974	< € 4.974
Alleenstaande ouder AOW	Ja	n.v.t.	< € 6.239	< € 8.039
	Nee	n.v.t.	< € 2.889	< € 4.689
Alleenstaande ouder	Nee	n.v.t	< € 2.760	< € 4.560
Alleenstaande AOW	Ja	n.v.t	< € 5.737	< € 7.237
	Nee	n.v.t	< € 2.387	< € 3.887
Alleenstaande	Nee	n.v.t	< € 2.258	< € 3.758

Tabel 4- Banksaldi (Belastingdienst) Toetsnorm (Algemene Ouderdomswet)

Gezinssamenstelling	Aanvrager geboren vóór 01-01-1935	Partner geboren vóór 01-01-1935	Kwijtschelding indien:	Maximale verhoging
Echtpaar beide AOW	Ja	Ja	< € 9.900	< € 11.900
		Nee	< € 6.550	< € 8.550
Echtpaar beide AOW	Nee	Ja	< € 6.550	< € 8.550
		Nee	< € 3.200	< € 5.200
Echtpaar één AOW	Ja	Nee	< € 6.550	< € 8.550
	Nee	Ja	< € 6.550	< € 8.550
	Nee	Nee	< € 3.200	< € 5.200
Echtpaar	Nee	Nee	< € 2.974	< € 4.974
Alleenstaande ouder AOW	Ja	n.v.t.	< € 6.331	< € 8.131
	Nee	n.v.t.	< € 2.981	< € 4.781
Alleenstaande ouder	Nee	n.v.t	< € 2.760	< € 4.560
Alleenstaande AOW	Ja	n.v.t	< € 5.829	< € 7.329
	Nee	n.v.t	< € 2.479	< € 3.979
Alleenstaande	Nee	n.v.t	< € 2.258	< € 3.758

Tabel 5- Voertuigbezit (RDW)

Aantal voertuigen 1	
Drempel voertuigwaarde bij 1 voertuig op naam huishouden	<= € 3.350
Drempel leeftijd bij 1 voertuig op naam en handelswaarde niet bekend	< 10 jaar

Meerdere voertuigen	
Aantal voertuigen > 1	Aantal voertuigen op naam